

רעז"י

כל כנויי פרק ראשון נדרים

ר"ז

5

עין משפט
גר מצודה

בַּה אַ מִיִּי פִ"ח מַהֲלִי
מַתְנוֹת עֲנִיִּים הֲלִי ב
טוֹשׁ"ע י"ד סִימָן רֵנָה סְעִי
:ב

ב' ב' מ"ב פ"ב מהלכות
נדרים הל' טז טו"ש"ע
ח"מ ק"י רעג קע"ח:
ג' מ"ב ש"ס הל' טו טו"ש"ע
ש"ס קע"ח ה:]

בז ד ה מ"י פ"ג מהל'
ק"ש הלכה ג טוש"ע
א"ח סי' פג סעי' ג:

מוסף רע"י

מִמֶּנּוּמֶנְךָ זֶה לָקַט שְׂכָחָה
 יִפְאָה: שָׁן חֲלָקוֹן בֶּל עֵינִי
 רִמְמִיזִי זֵיב (שְׁמוֹת כז)
 זֶה הָטַעַי עִמָּךְ (הֵיחָה)
 בְּנִידוּנָא מִינָךְ: דְּהִי הוּא
 חֲטָלוֹ אֲמַר הִרְגִי עֵטוֹל
 שְׁמַעְלָן אֲמַר הִרְגִי מִשָּׁן
 יִדִּים מוֹמִיטוֹת קוֹן שׁוֹה
 לִמְדָה לִמְדָה (דְּרִמְדָה בִּשְׁמוֹת)
 שְׁמִי שְׁמִי מִינָךְ לְבִדּוּלִי
 עֲלִמָּא שְׁרִי: לִתְהִינִי
 מִינִי שְׁאִין זֶה לָקַט חֲסוֹר
 חֲטָה: חֲטָה לָקַט שְׁמִי
 עֲרִיפִי שְׁמִי מִינִי מִינִי
 חֲטָה לָקַט (שְׁמִי) בְּמִינִי
 שְׁלִיגִי: עֲקִידָה וְרִנָּה
 נִמְמִיזִי (שְׁמִי)

תוספות

[illegible]

לדקה. משום דכיון דאתקש אע"ג דלאכתביז צדיה למחלה: הפקר מאי מי אמרינן היינו דקדק או לא. והאי דאין לא איש יד לשבועה או לא משום דצהדיא אימקוש כי השבוע שבועה" והיינו דתמן (לקמן ט.) כנדרר רשעים נדר צניזר קצרבן ובשבועה אלמלא יש יד לשבועה: ויד לציט הכסא. שיהא אסור לקרות בו ק"ש: **דורא מגו דדא קמיבעיא ליה.** כלומר את"ל יש זמון יש יד או אין יד: ולענין הלבד. בקדושין נקטינן לחומרא דיש יד דכיון דבעיין לא אפשריטא הוה ליה ספיקא דלורייתא ולחומרא. ובפאה ודקה כתב הרשב"א ז"ל נמי דאולינן לחומרא כיון דלסקן בחיקו וכן כתב הרמב"ן ז"ל בהלכותיו דבעיין דלדקה לא אפשריטא צדיה וסוגיין דיש יד לדקה וקיימא לן נמי דכל תיקו דאסורא לחומרא ומאי דאמר ז"ל דסוגין דיש יד לדקה היינו משום דקאמרינן אס מחלל לומר יש יד לדקה וזה אפשר הוא על דרך הרמב"ם ז"ל שפוסק בכל מקום כחא מחלל לומר. אפסל בגמא דקאמרינן דקיימא לן נמי דכל תיקו דאסורא לחומרא וגדלה שהסכים גם כן לזה הרשב"א ז"ל ותמיהני עליהן שהרי סוגיא מפורשת היא בסוף פרק הורוע והלחיים (חולין דף קלד.) שספק ממון עניים הרי הוא ספק ממון דאולינן צדיה לקולא לנצבת דממשקין תאם אחמיה" גריז שנתבאר והיה לו פרה שחשבת וכו' תמן ספק ממון פטור אלמלא ספיקא לקולא ורמיניה חורי נמליש שבתון הקמה וכו' ואינטריך לשנויי הכא פרה בחוקת פטורה קיימא קמה בחוקת חיוב קיימא אלמלא טעמא דבחוקת חיוב קיימא הא ללא הכי ספק פטור ואס

סמס נמי אקשי ליה אצוי ורבי עיסי דבחוקת פטורה ואסן איתא דספק עניים מקרי ספק אסורא כפאה פירוקא ופ"ק דיומא (דף ט:) תמן התם הנחתומין לא חייבו אותם מעשר ראשון ומעשר עני המוליא מחזירו עליו הראיה מעשר שני נפרשהו ונסקוה ויכלוה צירושליש ואס איתא מעשר עני אלא ודאי ספיקא דממון עניים לא מקרי ספיקא קר אין ספק דהוה ליה ספיקא [דממון] ולקולא ואין יד. וכן ספיקא דרבנן ולקולא: **מנודה אין לו ר' עקיבא חוכך בזה** מלשון ר' יוחי (א"ר) כלומר שהיה מטעמים לחכו להחמיר: מודה לו. ומיהו שמעין *דירות נמי למלקות אמרבו ודאי לא מאי ד שאני אוכל לך כדאמר שמואל לעיל (דף ד:) גבי מופרשני קה: **משמיטתא מינך דר"ע שרי.** דאפילו אמר שאני אוכל לך דאמר משמיטתא מנכסי אמרינן ופליגא דרב קהדא אע"ג נמי שאני אוכל לך. דהאי לישנא דמנודה משמע הכי ומשמע מי דמתרגמינן והדוה צנדהת [ויקרא טו] וסאובתה דבחוקה **אלמלא קסבר משמחתא פליגי.** צדיקא ליה דטעמא דר"ע: **ו** ולענין הלבד לא קיימא לן כ"ר קיימא דלמחלל דלית מן שאני אוכל לך אסור ולוקה. דנדיא מינך בלחוד שרי. מנודה הרמב"ן ז"ל בהלכותיו ולא נתבדרו בזה דברי הרמב"ם ז"ל כל נכסיו כמה דתימר יחסר כל רכושו והוא יבדל וכו' [שורא] וגמרא דלין טעמא דירושלמי הוא לומר שציון ששעה עצמו לא הכי היכי אמרינן משמיטתא מינך לכ"ע שרי אלא ודאי וזהו ד"ד אסור ליהנות מנכסיו אבל נדהו הדיוט מותר והיינו לא לן בפרק ואלו מגלחין (מ"ק דף טו:) מנודה שונה וסוגיין לו אלמלא טפי אבל בחרס צ"ד בעלמא לא מיתירא ונכסיו:

ה' י"ש יד
רמ"י אילימא
נמי ההוא
מ"ה הדין ולא
קאמר או
הוא בעלמא
מי אמרינן
בפ"ד א"ז
דף צדקה יש
יא דאיתקש
לדפקר היינו
תמצא לומר
זה הפקר מי
שאני צדקה
אבל הפקר
בינא יש יד
בית הכסא
אמר נמי
לחשמישא
הכסא והוא
המחמירין מזה
א ליה זימון
(א) היתביעי
קות שאנינו
מיוך דכולי
בבמאי פליגי
במנודה

מעמד. כי דרוש ידרשנו ה' אלהיך מעמך: **לנפקותא צעלמא.** כלומר
והדקינן זח אחר ליהוי לי להוצאה ודבורא הוא דלא אסקיה דלא גמר
לדיבורו ^(א) דלמר עלי לנפקותא: **דכתיב צפיר.** כלשור דברת צפיר ^(א) ילא
מפי דדקה ^(א) דרעה ^(א) מה: **או דלמא שאני דדקה.** להכי לא יד דלא
ימעימך ^(א) וזה לקט ש
לצדקה או אין יד לצ
דאמר הדין וזוא לצ
צדקה עצמה היא אל
אמר נמי מאי הדין
דלמא ^(א) והדין
קאמר ודבורא הוא
כיון דאיתקש לקרב
צדקה מה קרבנות ייש
לה יד או דלמא לכי
ייש יד להפקר או דל
צדקה אם תמצא לומר
יש יד לצדקה ^(א) דאין
אמרינן היינו צדקה
דצדקה לא חזיא אל

מסורת הש"ס

(א) ר"ה ה' (ב) ג' הראש
בפסקיו בני רבא, (ג) [ר"ה
], (ד) [כריתות כב:],
(ה) זכרות כו. שנת י'
(ו) [ע' חוס' שנת י': ד"ה
אמאי], (ז) ס"א אין לה,
(ח) [ע' בפרש"י במשנה
ב.], (ט) [ע' פרש"י שם],
(י) [במדבר ל.], (כ) [שייך
למשנה לעיל ב.], (ל) שייך
לע"כ.

תורה אור השלם

1. כִּי תִדְרֹג נִדְרָ לִי
אֱלֹהֶיךָ לֹא תֵאָחֵז
לְשִׁלּוֹמוֹ כִּי דֹרֵשׁ יִדְרֹשְׁנוּ
יֵאָלֶיךָ מִעֲמֻקַּי וְיִזְכֶּה
בְּךָ חֶסֶד:
2. מוֹצֵא שְׁפָתֶיךָ תִּשְׁמֹר
עֲשִׂיתָ כֹּאשֶׁר נִדְרָתָ לִי
אֱלֹהֶיךָ נִדְבָה אֲשֶׁר
דִּבַּרְתָּ בְּפִי:
דְּבָרִים כֵּן כֵּן

הגהות הב"ח

(א) גמ' תיבני ליה. נ"ב
תוס' פי' כמו תיקו:
(ב) רש"י ד"ה לנפקותא
(ג) ללא גמר דיבורו רבעי
ממנו עלי לנפקותא:
(ד) ד"ה לכתוב וכו' צפין
יו צדקה דכתוב ילא מפי
מדקה: (ד) ד"ה מנחה
ד"ה ר' עקיבא נ"ב שייך
למחמתו:

גליון הש"ס

במ' יש יד לצדקא קסא
 יא לא כרין לעיל ד"ס בני
 יא פתח כח ד"ס דמצינא
 בקדושות ולא ילפי' במה
 יאנו מנדרים דלמלא
 יא'רס חמורי דלפי'
 דנורא בעלמא חיללא
 משא"כ בקדושות א"כ מא'
 חמקא ליה מא' בנדקא
 דנדקא חמקא דנורא
 ספיר יא ללמוד מנדרים:
 בתר"ן ד"ה ולענין חלבה
 ד' ריש ד' בלפתק. ע'
 בנ"ן פ"ק דקדושות ד' רס
 יא'רס בתר"ן ד"ה מודה
 יא'רס רח"ל ידות נ"י
 למלקות ע' לעיל ד' ד'
 יא'רס בנ"ן ד"ה מתי' במה
 חנוני

הגהות הגר"א

[א] גמ' (הזמינו לבית
המרחץ מהו) תא"מ (ועי'
בהגר"א או"ח סי' פד ס"ק
א'). והאמת יורה דרכו):

פירוש הרא"ש

[illegible]

ע"מ מחמיר מימא תלמודא דריקא מריכות הלשון תלמידיה דר"ע דקמי מוכר בזה להחמיר וע"ז הוא אומר שהיה דין שור
 וזין או דיוק משני ל' כמו מריכות הל' : נרמא בוכ' כ"ע ל"פ אמר: פי' משום דל' נע ועד הוא אי"ב מושיל ל' פס
 כגון ודריקא חלף משמע חלף נע ועד מלישות מוכר : משבטמא א"ב לא פלגי דשרי' : דלשון קללה